

Forfølg paa her i Thinget at skaffe dem Anerkjendelse, at jeg ingenlunde har villet spille Thingets Tid ved at stille Vnderingsforslag, der gif i den Retning. Det er min fulde Overbeviisning, at disse Ideer maae og skulle tilkæmpe sig Anerkjendelse; men Tiden dertil er endnu ikke kommen. Jeg befinder mig altsaa i den Forlegenhed, som jeg antydede, at, medens jeg paa det Bestemteste maa modsætte mig, at en Lov, bygget, som jeg troer, paa saa fordærveligt Grundlag som det foreliggende, gaaer igjennem, saa kan jeg paa den anden Side ikke ønske, at Loven blot skal hjemle Besidderne af 32 Eder. Hartkorn en Ret, som ikke indrømmes nogen Anden; men jeg anseer det dog for saa mange Gange mindre betænkeligt at gaae ind paa dette Sidste, især da jeg heri kun seer en langsommere Overgang fra det nuværende Forhold til det, der i Tiden vil tilkæmpe sig fuld Anerkjendelse, at jeg ligeoverfor disse Alternativer ikke kan tvivle om, hvorledes jeg skal stemme, at jeg altsaa vil stemme for de Vnderingsforslag, der i denne Retning ere stillede.

Jeg skal, for ikke at misforstaaes, endnu blot tilføie, at, hvis man vil imødegaae mig ved at sige, at det er en aldeles overdreven Forestilling, jeg danner mig om den Fare, der vil være forbunden med at lade nærværende Lov komme ud, at den slet ikke vil frembringe den Art af Rivninger, at denne Deel af Befolkningen, som man nu vil give den afgjørende Indflydelse, vil i Gaardmandsclassen see sine naturlige Repræsentanter, og vil overlade til de større Bestdere fremtidigt som hidtil at besætte Pladserne, og at der i ethvert Tilfælde, selv om de ikke ville gjøre dette, ikke vil skee nogen Misbrug, saa vil jeg dertil svare, at deri vil jeg tildeels give dem Ret, jeg vil tildeels give dem Medhold, der gjøre en sliig Paaastand. Jeg troer heller ikke, at Faren er saa stor; thi jeg veed vel, at der gives mod enhver Gift en Modgift, og at i samme Forhold som Giften frembringes, kommer ogsaa Modgiften tilstede. Jeg troer, at, naar man giver Communerne en saadan Indretning, at der i den nedlægges Spiren til en fordærvelig Udvikling, da vil man vel paa en anden Maade vide at træde hin-

drende i Veien [for en saadan; da vil man indskrænke Communerne's Selvstændighed, saa længe man anseer det for nødvendigt, for at bekæmpe disse Agitationer. Det er overhovedet i alle Forhold saaledes. Skulde de ærede Herrer ikke kunne faae den Overbeviisning, at det ikke kommer an paa blot at faae en Lov skrevet paa Papiret; at man ikke er istand til at fængsle Livet i visse Former? Man skaffe en Repræsentation tilveie — jeg taler her nærmest om Communerne — en Repræsentation, udrustet med de største borgerlige Friheder, den største Magtsfylde, og man sammensætte den paa en saadan Maade, at den vil virke fordærveligt: man skal da nok vide, paa anden Maade at gjøre enhver Anstrengelse af en saadan Repræsentation frugtesløs. Det er ganske vist, at det forholder sig saaledes, og vi kunne være ganske sikre paa, at Forholdene stedse ville stille sig saaledes. Men just fordi jeg ønsker, at Communerne skulle udvikle sig, just fordi jeg er overbevist om, at ingen sand Frihed kan fæste Rod i noget Land, hvor Communerne ikke ere udviklede, hvor de ikke have opnaaet en langt større Selvstændighed end den, der for Dieblisset kan være Tanke om: at give dem, just derfor maa jeg ønske Communens Forsatning saaledes, at Alle i den hele Befolkning kunne med fuld Fortrøstning og Tillid see deres Anliggender nedlagte i Communens Hænder. Det er den sikreste Maade, hvorpaa vi kunne fremme Communens Udvikling.

Vardenflesh: Efter de Bemærkninger, som den høitærede Formand nylig gjorde, og da jeg troer, at der ved de begyndte Forhandlinger allerede er vundet et Fundament for Sagens Døftelse i et Udvalg, og jeg har det Haab, at der blandt det høitærede Things Medlemmer maa have dannet sig en Overbeviisning om, at Sagen bør behandles i et Udvalg, førend den endelig afgjøres, skal jeg tildeels lade mig at foreslaae, at Sagens Forhandling nu afbrydes, og at der nedsettes et Udvalg i den. Jeg skal derved tillade mig at bemærke, at det vistnok vil være langt ønskeligere, at et Udvalg kommer til at bearbejde Sagen, medens den endnu staaer ved anden Behandling, end efterat denne er tilendebragt. Der vilde vistnok fra den formelle Side møde endel Van-